

Til: Statsforvalteren i Oslo og Viken, sfovpost@statsforvalteren.no

Fra: Naturvernforbundet i Oslo Vest
Naturvernforbundet i Bærum
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA)

Søndre Sandås, 15. april 2024

Oppstart av verneprosess for Lysakerdalen: Hørings svar

Vi viser til brev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken av 29.02.2024, ref. 2024/9228. Der meldes det om oppstart av verneprosess for Lysakerdalen i Oslo og Bærum kommuner, med frist for innspill 15. april 2024. Vi viser også til orienteringsmøte om verneplanen, arrangert av Statsforvalteren på Bekkestua bibliotek 21.3.2024.

Vi er glade for at vern av denne verdifulle dalen nå er i prosess, og at det har lyktes å få de to kommunene til å samarbeide om vern etter Naturmangfoldloven. Vi støtter forslaget om at så mye som mulig av dalføret vernes som naturreservat, og at vernet går inn under ordningen med frivillig skogvern. Naturtypen bekkekløft blir en tilleggsverdi ved dette vernet. Det legges opp til et frivillig vern. Oslo og Bærum kommuner har vedtatt at deres arealer skal med i vernet. Andre grunneiere kan tilby sine arealer til frivillig vern. Vi anmoder Statsforvalteren om å arbeide for at flest mulig grunneierne tilbyr sine arealer til frivillig vern.

Oppdatert kunnskap om de biologiske verdiene, fremlagt av Statsforvalterens representanter på orienteringsmøtet, viser at Lysakerdalen har nasjonale verdier og oppnår høyest mulig poengverdi. Disse verdiene fordeler seg både på mangfoldet av naturtyper og mangfoldet av ulike dyre- og plantegrupper, både terrestre og akvatiske. Kartfesting av viktige naturtyper og rødlistearter viser også at det ikke er tilstrekkelig å verne deler av dalføret, men at hele strekningen er verneverdig. Dalen blir en viktig biologisk korridor fra Marka til fjorden.

Det blir selvsagt viktig å samordne regelverket i et vernevedtak slik at begge sider av dalen får samme beskyttelse, samme forvaltningsplan og bl.a. felles ordninger med tilrettelegging og skilting av turstier for å ivareta elvedalens naturverdier.

Det ser ut til at enkelte områder i Lysakerdalen ikke er med i områdene som vurderes vernet og at det således ikke blir et sammenhengende vern fra fjord til Bogstadvannet. Nederste områder ved Lysaker, ved Grinidammen og øverste del mot Bogstadvannet synes ikke å være med. I alle disse områdene er det registrert rødlistearter ifølge rapporten fra Biofokus.

Vernet av området skal «...omfatte(r) både selve Lysakerelven og vegetasjonen langs begge sider (kantsonen).» Når formålet med vernet beskrives er det listet opp mange naturtyper, men ikke naturtypen «elvevannmasser» som er en nær truet (NT) naturtype. Vi vil derfor understreke at selve elvestrengen skal være med i vernet.

Vi stusser også over formuleringen i brevet fra Statsforvalteren i andre avsnitt under overskriften «Hva innebærer vernet?»: «Videreføring og vedlikehold av nødvendig infrastruktur over og under bakken skal ikke hindres av et mulig vern av området.» Hva ligger i begrepet «videreføring»? Vi mener at nye fysiske tiltak vil måtte komme i konflikt med et vern. Vedlikehold er forståelig og akseptabelt.

Et vernevedtak som naturreservat gjelder strengt tatt bare innenfor vernegrensen. I praksis vil imidlertid naturverdiene i dalen kunne påvirkes av aktiviteter like utenfor. Eksempler er hogst av trær som kan påvirke lysforhold og klima i dalen, kasting av hageavfall som kan

føre til at frø fra uønskede arter etablerer seg i reservatet, eller ulike typer forurensning som skader vannkvaliteten i elven. Erosjon og slitasje i nærområdene kan også få virkning innenfor reservatgrensen. Vi anmoder om at grunneiere av omkringliggende eiendommer informeres godt om vernet og at oppsynet med naturreservatet også følger nøye med på slike «eksterne» kanteffekter.

En langsiktig overvåking av verneområdet er nødvendig, både for å sikre at naturverdiene opprettholdes og at ikke slitasjen blir for stor. Registrering av artsmangfoldet må fortsette som en del av forvaltningsplanen. Videre registreringer av utvalgte organismegrupper vil helt sikkert dokumentere enda flere interessante arter. Dette vil ha både forvaltningsmessig, økologisk og vitenskapelig verdi.

Når det gjelder forvaltningsplan for naturreservatet, viser vi til vårt felles innspill av 11.12.2023., ref. 23/14227-2 (vedlagt).

Byens ti elvedaler inneholder rester av noe av landets rikeste biologiske mangfold som en gang fantes i Oslo-området på grunn av kombinasjon av godt klima, forekomst av kalkrike bergarter og rikt jordsmonn. De har også vesentlig betydning for et stort antall mennesker, en betydning som øker i takt med fortetting. I dag er nesten alle disse arealene enten oppdyrket eller nedbygget, og elvedalene gjenstår som verdifulle naturdokumenter. Vi benytter anledningen til å anbefale at verdifulle partier av alle de ti elvedalene vernes. Vi vedlegger et ferskt hefte av «Grevlingen» der alle elvedalenes verdier er omtalt. Når Lysakerdalen er vernet, kan dette vernet og denne prosessen være et forbilde for vern av de andre elvedalene. Vår anbefaling er at Statsforvalteren eller Byrådet i Oslo ber Bymiljøetaten om å utarbeide en samlet verneplan for alle elvedalene. De fleste gjenværende naturbelter langs de andre vassdragene er kommunalt eid. NOA har en elvedalsgruppe som allerede har samlet mye informasjon som de ulike elvedalene og vil gjerne samarbeide om en samlet verneplan. Et konsentrat av disse verdiene er presentert i en fersk utgave av NOA-tidsskriftet «Grevlingen» (vedlagt).

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet

Bærum

Kari Balke Øiseth (sign.),
Leder

Naturvernforbundet

Oslo Vest

Henninge Torp (sign.),
Leder

Naturvernforbundet

Oslo og Akershus

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

Vedlegg:

-Vårt felles innspill til forvaltningsplan av 11.12.2023., ref. 23/14227-2.

-Tidsskriftet «Grevlingen» nr. 2/2024, spesialnummer med tittel «Redd de biologisk rike elvedalene i Oslo» (vedlegges selv om korrekturen ikke er endelig).